

**Wymagania edukacyjne z etyki dla uczniów klasy 4-8 opracowane przez nauczycieli:
Bernadeta Głogowska**

Ocenie podlega:

- aktywne uczestniczenie w lekcji,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- przygotowanie materiałów do lekcji,
- przygotowanie argumentów do dyskusji,
- wykonywane prace,
- prace domowe,
- sprawdziany,
- prezentacje,
- prace dodatkowe.

Opis wymagań, które trzeba spełnić, aby uzyskać ocenę:

Celującą:

- samodzielne przygotowanie prezentacji/projektu,
- wzorowe przygotowywanie prac,
- aktywny udział we wszystkich lekcjach,
- posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki,
- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- podejmowanie zadań dodatkowych,
- samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem.

Bardzo dobrą:

- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- czynny udział w zajęciach/dyskusjach,
- posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii,
- wzorowe przygotowywanie prac, odrabianie prac domowych.

Dobłą:

- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- częsty udział w dyskusjach, rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozofii,
- wzorowe przygotowywanie prac,
- odrabianie prac domowych.

Dostateczną:

- rozumienie omawianych zagadnień,
- sporadyczny udział w dyskusjach,
- przygotowywanie prac.

Dopuszczającą:

- bierny udział w lekcjach, przygotowywanie prac.

Ocena z etyki powinna, w większym stopniu niż w przypadku innych przedmiotów, uwzględniać wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie uczniów. Nie należy oceniać poglądów, należy je przedyskutować, i jeśli są jawnie fałszywe, oczekiwać ich zmiany pod wpływem argumentacji i pouczających przykładów. Aby poprawić ocenę, uczeń musi uzupełnić zaległe prace lub poprosić o wyznaczenie prac dodatkowych i odrobić je w terminie ustalonym przez nauczyciela. Wszystkie formy zaplanowane przez nauczyciela są obowiązkowe tzn. uczeń musi je wykonać.

Dostosowania:

Dostosowanie metod i form pracy z etyki dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) na podstawie orzeczenia, opinii lub własnej obserwacji (specyficzne trudnościami w uczeniu się)

A. Dysgrafia

- monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- precyzyjne formułowanie poleceń,
- dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze,
- możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma,
- umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

B. Dysleksja

- uczeń nie powinien głośno czytać przed całą klasą,
- monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- precyzyjne formułowanie poleceń,
- wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- jak najczęściej stosować środki wizualne i skojarzeniowe,
- monitorowanie stopnia rozumienia czytanego tekstu przez ucznia.

C. Dysortografia

- monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- precyzyjne formułowanie poleceń,
- poprawność ortograficzna nie wpływa na ocenę,
- umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dostosowanie wymagań z etyki do potrzeb i możliwości uczniów z orzeczeniem o upośledzeniu w stopniu lekkim

Ocenianie ucznia

Kompleksowa ocena ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim wymaga odniesienia do: aktualnych możliwości ucznia, jak i jego ograniczeń, wkładu pracy, zaangażowania, samodzielności w wykonywanych działaniach, poziomu umiejętności, motywacji do pracy, systematyczności, postępów w rozwoju na miarę indywidualnych możliwości.

Celem oceniania powinno być: gromadzenie danych o zachowaniu i osiągnięciach ucznia, ocena poziomu jego funkcjonowania. Ocenie podlega: aktywne uczestniczenie w lekcji, wypowiedzi ustne, słuchanie ze zrozumieniem przygotowanie materiałów do lekcji, przygotowanie argumentów do dyskusji, wykonywane prace, prezentacje, prace dodatkowe

Kryteria na poszczególne oceny:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

1. sporadycznie odrabiał prace domowe
2. posiadał wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia w zakresie wymagań koniecznych
3. wykazywał niewielką aktywność własną; wymagał dużego wsparcia nauczyciela

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. posiadał wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia w zakresie wymagań koniecznych, opanował niektóre umiejętności w zakresie wymagań podstawowych

2. pracował na lekcji samodzielnie i w grupie, ale też wymagał wsparcia nauczyciela

Jeżeli poziom wiedzy ucznia jest niższy niż podstawowy, otrzymuje on ocenę dostateczną lub dopuszczającą (w zależności od charakteru i zakresu niedostatków w osiągnięciach uczniów).

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. w miarę systematycznie odrabiał prace domowe

2. aktywnie pracował na lekcji samodzielnie i w grupie przy niewielkim wsparciu nauczyciela

3. posiadał wiedzę i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych (potrzebne w życiu codziennym i stanowią podstawę do dalszej edukacji)

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. spełniał takie same wymagania jak na ocenę dobrą

2. wykazywał dużą inicjatywę w zakresie samodzielnie wykonywanych zadań, zarówno w klasie jak i w domu

3. wymagał sporadycznego wsparcia nauczyciela w zakresie osiągania poziomu wymagań podstawowych

4. był aktywny i zaangażowany w proces uczenia się, o czym świadczy ilość dobrych i bardzo dobrych ocen cząstkowych

W szkolnictwie specjalnym ocena celująca jako ocena klasyfikacyjna

z przedmiotów ogólnokształcących jest wystawiana tylko w wyjątkowych przypadkach. Zgodnie z określeniem, jaki w sobie zawiera, jest informacją o przekroczeniu wymagań programowych i ogromnym postępie w rozwoju ucznia.

Jeśli uczeń o kształceniu specjalnym otrzyma oceny śródroczne bardzo dobre lub celujące ze wszystkich przedmiotów nauczania sytuacja taka powinna oznaczać konieczność powtórnego przebadania ucznia w Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej i zmianę sposobu nauczania.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

1. Uczniowie z orzeczeniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu realizują tę samą podstawę programową, co ich rówieśnicy. Nauczyciel stosuje te same kryteria oceniania lecz dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.

2. W przypadku ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu nauczyciel skupia się na rozwijaniu sprawności językowych i twórczych. Dostosowuje formy i metody pracy w następujący sposób:

- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie, wydłużanie czasu na odpowiedź;
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego;
- formułowanie pytań w formie zadań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady;
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
- zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach; przeprowadzanie sprawdzianów pisemnych indywidualnie w wolniejszym tempie lub zastosowanie form testów z lukami;
- eksponowanie w treściach dydaktycznych, tych elementów które kształtują pozytywne cechy osobowości (wrażliwość, współczucie, prawdomówność, uczciwość, pracowitość, sumienność, kulturę osobistą);
- ukierunkowanie aktywności ucznia poprzez stworzenie mu warunków do rozwijania zainteresowań, wzmacniania samooceny, odpowiedzialności za własne zachowania;
- stosowanie systemu nagród;
- prowadzenie zajęć promujących zdrowy styl życia, umożliwiających zapoznanie się z efektywnymi sposobami radzenia sobie ze stresem i w sytuacjach trudnych;
- dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;

- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń, sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę;
- używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażeń wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych, wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń – wrogość;
- używanie prostego i jednoznacznego języka, unikanie ironii, dowcipów, przenośni, idiomów;
- w związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną;
- wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych (słownictwo, rozumienie);
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole.

3. Ocena zachowania i postępów w nauce powinna być obiektywna i sprawiedliwa, co zmobilizuje ucznia do efektywnej pracy intelektualnej i praktycznej. Powinna oddzielać obszary, w których trudności wynikają ze specyficznych trudności wynikających z zaburzenia. W ocenie tej należy brać pod uwagę częściowe efekty pracy ucznia. Należy okazać uczniowi wsparcie, pomoc i specjalistyczną opiekę.